

Inhoud

Hoofdstuk 1 Introductie	2
Uw vraag.....	2
Ons aanbod.....	2
Over ons.....	2
Hoofdstuk 2 Onderzoeksopzet	3
Doel- en vraagstelling	3
Onderzoeksmodel.....	3
Normenkader.....	5
Hoofdstuk 3: Onderzoeksaanpak	7
Activiteiten	7
Planning	8
Aandachtspunten in uitvoering onderzoek	9
Hoofdstuk 4: Begroting en facturatie	10
Aandachtspunten begroting.....	11
Facturatie.....	11
Nawoord	11
Bijlage 1 CV's Onderzoekers	11

Hoofdstuk 1 Introductie

De Rekenkamercommissies van 8 Groningse gemeenten en de gemeenteraad van gemeente Pekela willen een onderzoek laten uitvoeren naar de (kwaliteit van) de inkoop van jeugdhulp door het Regionaal inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG). Socianova is gevraagd om voor de uitvoering van het onderzoek een offerte uit te brengen.

Uw vraag

Uit de offerteaanvraag en het telefonisch gesprek met dhr. Warmelink d.d. 8 juni jl. maken we op dat het onderzoek een beoordeling betreft van de mate waarin het ingekochte aanbod van jeugdhulp aansluit bij de vraag (behoeften) van de individuele gemeenten. Daarbij wordt gevraagd om te onderzoeken in hoeverre er wordt voldaan aan de (transformatie)doelen die in de regionale Kadernotitie zijn geformuleerd. Ook is het evalueren van het sinds 2018 door de RIGG gehanteerde 'Open House model' een onderdeel van het onderzoek. Ten slotte is het van belang om te kijken naar hoe de inkoop bijdraagt aan beheersing van de kosten van jeugdhulp door de gemeenten.

Ons aanbod

We beoordelen in de uitvoering van het onderzoek de mate waarin het ingekochte aanbod aan jeugdhulp aansluit op de vraag en behoeften van de gemeenten. Dit verklaren we door te kijken naar:

1. het zicht dat gemeenten hebben op de vraag naar jeugdhulp en dit weten te vertalen naar lokaal beleid.
2. de wijze waarop het lokaal beleid van de gemeenten wordt uitgewerkt naar een regionale opdracht aan de RIGG.
3. de wijze waarop de RIGG deze opdracht uitvoert inclusief het gehanteerde inkoopmodel- en strategie.
4. hoe de gemeenten en de RIGG de uitvoering monitoren en op basis daarvan (bij)sturen.

Om uw vraag te beantwoorden maken we gebruik van verschillende onderzoeksinstrumenten. We voeren deskresearch uit, voeren individuele en groepsgesprekken met stakeholders en nemen enquêtes af. Met de inzet van deze onderzoeksinstrumenten komen we niet alleen tot goed onderbouwde bevindingen, maar stimuleren we ook het lerend vermogen van de gemeenten en de RIGG.

We leveren een rapport op bestaande uit een algemeen deel (organisatie en werking inkoop) en een specifiek deel per gemeente. Het rapport biedt echte oplossingen. Daarbij is het essentieel dat niet alleen de huidige situatie besproken wordt met de betrokken partijen, maar ook de voorgestelde oplossingen. Dit kunnen kleine en grote oplossingen zijn waarbij rekening wordt gehouden met de diversiteit tussen de deelnemende gemeenten. Niet alleen beleid en bestuur maar ook de uitvoering heeft een nadrukkelijke plek in het onderzoek. Zo ontstaat een praktisch rapport waarbij aandacht is voor de diversiteit aan deelnemende gemeenten. Elke gemeente wordt gehoord en krijgt een eigen plek in het rapport.

Over ons

Deze offerte wordt ingediend door collectief Socianova. Socianova is een collectief van ongelijk gestemde professionals werkzaam binnen het sociaal domein.

Als professionals hebben we gemeen dat we verschillen in de manier waarop we naar vraagstukken binnen organisaties kijken. We koesteren deze verschillen, respecteren en moedigen elkaar aan, om in een van elkaar verschillend perspectief tot oplossingsrichtingen te komen.

Voor deze opdracht werkt Socianova met onderzoeker en adviseur Mark Rouw en beleid en inkoop/contractmanagement adviseur Wouter Kwakman. Er wordt onderzoeksondersteuning geboden door junior onderzoeker/adviseur Rixt Andriessse.

Mark, Wouter en Rixt zullen samen het onderzoek uitvoeren waarbij Wouter Kwakman het aanspreekpunt voor u als opdrachtgever is. In bijlage 1 vindt u alle CV's. Wanneer er zeer specifieke kennis nodig is zoals die van een tarievenexpert of aanbestedingsjurist zal deze binnen de kaders van de begroting door Socianova worden georganiseerd.

Hoofdstuk 2 Onderzoeksopzet

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het doel en de scope van het onderzoek. Vervolgens wordt een onderzoeksmodel gepresenteerd en volgen de op basis van het onderzoeksmodel geformuleerde onderzoeksvragen. Ten slotte wordt het gehanteerde concept-normenkader beschreven.

Doel- en vraagstelling

Doel

Het doel van het onderzoek is het in kaart brengen van de vraag van gemeenten op het gebied van de inkoop van jeugdhulp en hoe zich dit verhoudt tot het aanbod van ingekochte jeugdhulp.

Vraag

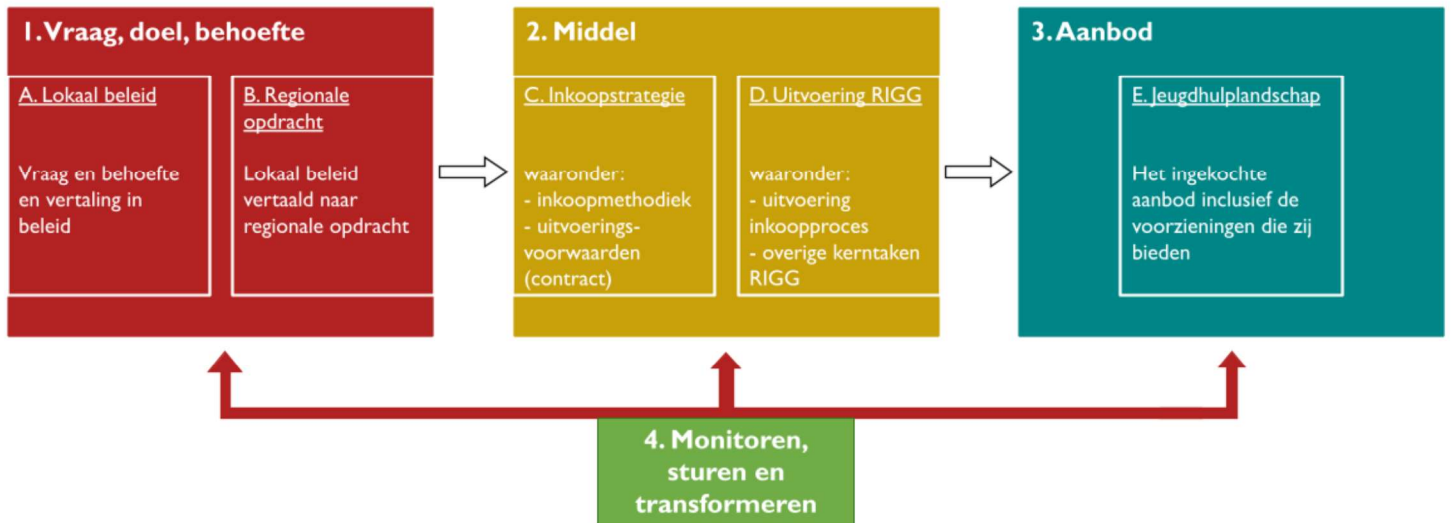
De vraag die centraal staat in het onderzoek luidt als volgt: *In hoeverre sluit de inkoop van jeugdhulp door de RIGG aan bij de behoeften van de betrokken Groningse gemeenten en op welke wijze is deze aansluiting van vraag en aanbod te verbeteren?*

Daarbij is het van belang te kijken naar het effect van het gehanteerde inkoopmodel (Open House), bekostiging en gekozen sturingsinstrumenten op de relatie tussen vraag en aanbod. Ook kijken we naar de mate waarin de gemeentelijke doelen zijn vertaald via een regionale kadernotitie naar een opdracht voor de RIGG. Aandachtspunt is of deze doelen goed aansluiten en gerealiseerd kunnen worden binnen de opdracht van de regionale inkoop.

Vanwege de omvang van de vraagstelling en eventuele specifieke aandachtspunten van de opdrachtgever stellen we voor de vraagstelling bij de start van het onderzoek in gezamenlijkheid aan te scherpen.

Onderzoeksmodel

De doel- en vraagstelling zijn vertaald naar een onderzoeksmodel. In onderstaand model worden de belangrijke elementen van de vragen zoals de rekenkamer(commissies) die in de offerteaanvraag hebben geformuleerd en de onderlinge relatie hiertussen op een schematische manier in beeld gebracht.

Figuur 1: Onderzoeksmodel

Per 'blok' in het onderzoeksmodel kunnen een aantal deelvragen worden geformuleerd met daaronder een aantal subvragen:

Blok 1: De vraag, het doel en de behoeften van de gemeenten.

A. Lokaal beleid gemeenten

1. In welk mate heeft de gemeente inzicht in de lokale vraag naar Jeugdhulp?
2. Wat zijn de lokale bestuurlijke behoeften en beleidsdoelstellingen?
3. Hoe heeft de gemeente de vraag, bestuurlijke behoefte en beleidsdoelstelling(en) uitgewerkt in concreet lokaal beleid?

B. Regionale opdrachten

4. Op welke wijze hebben de samenwerkende gemeenten het lokale beleid vertaald naar een regionale opdracht aan de RIGG?

Blok 2: Inkoop Jeugdhulp door de RIGG

5. Op welke wijze heeft de RIGG de regionale opdracht uitgewerkt naar een aansluitende inkoopstrategie en – methode en hoe zijn de samenwerkende gemeenten hierbij betrokken?
6. Wat is het effect van de gekozen inkoopstrategie op de match tussen vraag en aanbod?
7. Welke uitvoeringsvoorwaarden (contract) zijn opgesteld en afgesloten met jeugdhulpaanbieders en wat is het effect hiervan op de match tussen vraag en aanbod?

Blok 3: Aanbod (Zorglandschap)

8. Hoe ziet het aanbod Jeugdhulp eruit dat de RIGG heeft ingekocht?
9. In welke mate sluit het aanbod Jeugdhulp aan op het lokaal beleid inclusief de lokale vraag naar Jeugdhulp?

Blok 4: Monitoren, sturen en transformeren

10. In hoeverre beschikken de gemeenten over de juiste informatie om te kunnen monitoren of het aanbod Jeugdhulp aansluit op het eigen lokale beleid?

11. Op welke wijze sturen de gemeenten de RIGG aan op het realiseren van een aanbod Jeugdhulp dat aansluit op het eigen lokale beleid?

12. Sluiten de transformatieopdrachten aan bij de vraag van gemeenten en zijn deze uitvoerbaar onder de overeengekomen uitvoeringsvoorwaarden?

Ten slotte is, los van het model, een vraag geformuleerd gericht op het onderzoeken van op welke wijze de aansluiting van de vraag en het aanbod van de inkoop van jeugdhulp kan worden verbeterd:

Verbeterpunten

13. Op welke wijze is de aansluiting van de lokale vraag naar Jeugdhulp op het ingekochte aanbod door de RIGG te verbeteren?

Normenkader

In de onderstaande tabel is een eerste opzet voor een normenkader weergegeven. Er zijn per blok uit het onderzoeksmodel een aantal normen geformuleerd waaraan de onderzoeksuitkomsten getoetst kunnen worden. Aan de start van het onderzoek wordt met Opdrachtgever het normenkader definitief vastgesteld.

Blok Onderzoeksmodel	Onderdeel	Norm
<i>Blok 1: De vraag, het doel en de behoeften van de gemeenten.</i>	<i>A: Lokaal beleid</i>	<ol style="list-style-type: none"> De gemeente heeft inzicht in de lokale vraag naar Jeugdhulp. Dit houdt onder andere in dat de gemeente zicht heeft op: <ul style="list-style-type: none"> de problemen die er zijn in de gezinnen en bij jeugdigen. het aanbod dat noodzakelijk is om deze problemen aan te pakken. de mate waarin het noodzakelijk aanbod aanwezig en toegankelijk is voor de gezinnen en jeugdigen.
	<i>A: Lokaal beleid</i>	<ol style="list-style-type: none"> De gemeente heeft de lokale vraag naar Jeugdhulp uitgewerkt in concreet beleid. Dat beleid geeft bijvoorbeeld weer hoe de gemeente denkt een aanbod te realiseren dat aansluit op de vraag naar Jeugdhulp en de wijze waarop de gemeente denkt de toegankelijkheid van dit aanbod te bewerkstelligen.
	<i>B: Regionale opdracht</i>	<ol style="list-style-type: none"> De regionale opdracht die de gemeenten hebben gegeven aan de RIGG sluit aan op vraag en behoeften van de gemeenten zoals ze dit hebben verwoord in het eigen lokale beleid.

Blok 2: Inkoop Jeugdhulp door de RIGG	<i>C: Inkoopstrategie</i>	1. De RIGG heeft de regionale opdracht uitgewerkt naar een aansluitende inkoopstrategie en bijpassende inkoopmethodiek. Om dit realiseren heeft de RIGG onderzoek gedaan naar verschillende inkoopmethodieken en kan de RIGG concrete argumenten aandragen waarom de gekozen Open House systematiek goed aansluit op de wensen en behoeften van de gemeenten.
	<i>C: Inkoopstrategie</i>	2. De RIGG heeft de samenwerkende Groningse gemeenten betrokken bij het opstellen van een inkoopstrategie en – methode. Om de gemeente te betrekken heeft de RIGG bijvoorbeeld een duidelijk projectstructuur ingericht en legt het cruciale besluiten voor aan de gemeenten.
	<i>D: Uitvoering RIGG</i>	3. De RIGG heeft de inkoopstrategie en -methode verwerkt naar een uitvoeringsvoorwaarden. De uitvoeringsvoorwaarden beschrijven de manier van verwijzen, hulpverlening, bekostigen, administreren, verantwoorden en beheersen van Jeugdhulp die passend is bij de vraag van gemeenten
Blok 3: Aanbod/zorglandschap	<i>E: Jeugdhulp landschap</i>	1. Het ingekochte aanbod sluit aan op de vraag van de gemeenten. Dat blijkt onder andere uit of er voldoende jeugdhulp is ingekocht en dit het (kwalitatief) juiste aanbod is.
Blok 4: Monitoren en sturen		1. Gemeenten sturen de RIGG aan op het realiseren van een aanbod dat aansluit bij de lokale vraag en behoefte aan Jeugdhulp. Dit kan bijvoorbeeld omdat de RIGG in aanloop naar het inkoopproces de gemeenten op verschillende momenten in staat heeft gesteld om te sturen dan wel de gemeenten hebben deze mogelijkheden zelf gecreëerd. Uit de verslagen van deze momenten moet dan ook blijken dat gemeenten actief input hebben geleverd.
		2. Gemeenten hebben de beschikking over de juiste informatie om te kunnen monitoren of het aanbod Jeugdhulp aansluit op het eigen lokale beleid. De RIGG beschikt hiervoor over een monitor dat bijvoorbeeld inzicht geeft in onderwerpen zoals doorlooptijden, declaratiegedrag, aantal beschikking per product etc.

Hoofdstuk 3: Onderzoeksaanpak

In dit hoofdstuk wordt de voorgenomen onderzoeksaanpak beschreven.

Activiteiten

Het onderzoek doorloopt drie fasen. Deze worden hieronder toegelicht. Na afronding van elke fase vindt afstemming plaats met opdrachtgever.

Fase 1: Oriëntatie

- *Startgesprek met de opdrachtgever*

In de oriëntatiefase vindt er een startgesprek plaats met de opdrachtgever. Gezamenlijk wordt de onderzoeksvraagstelling en het normenkader aanscherpt en vastgesteld.

- *Deskresearch*

Door onder andere beleidsdocumenten en verslagen van ambtelijke en bestuurlijke overleggen te bestuderen brengen we de vraag, de doelen en behoeften van de Groningse gemeenten in kaart (Onderzoeksmodel deel A). Daarnaast wordt de Kadernotitie Jeugdhulp en andere relevante documenten bestudeerd om te onderzoeken hoe het beleid van gemeenten is vertaald naar de regionale visie en opdracht voor de RIGG (Onderzoeksmodel deel B).

In de documenten wordt tevens gezocht naar de manier waarop de gemeenten en de regio de monitoring en sturing op (o.a. de transformatie van) jeugdhulp georganiseerd hebben (Onderzoeksmodel blok 4). Tot slot wordt onderzoek gedaan naar de inkoopstrategie, methodiek en uitvoeringsvoorwaarden (Onderzoeksmodel deel C). Voorbeelden van documenten die bestudeerd (kunnen) worden zijn: aanbestedingsdocumenten, contracten, jaarverslagen RIGG, monitoring, GR/DVO met RIGG.

- *Gesprek wethouders*

Aanvullend op de deskresearch worden gesprekken gehouden met de portefeuillehouders Jeugd van de gemeenten om op politiek-bestuurlijk niveau te praten over het lokale jeugdbeleid (Onderzoeksmodel deel A).

- *Dataonderzoek*

Door data te verzamelen over het ingekochte jeugdhulpaanbod wordt het zorglandschap en het geleverde aanbod geanalyseerd (Onderzoeksmodel deel E).

- *Ontwerpen, uitzetten en analyseren van enquêtes*

Mede op basis van de deskresearch en het dataonderzoek wordt een vragenlijst ontwikkeld die breed uitgezet wordt onder jeugdhulpaanbieders, managers en/of medewerkers van de Toegang tot jeugdhulp en beleidsambtenaren Jeugd.¹ Hiermee wordt aanvullende informatie opgehaald over alle onderdelen van het onderzoeksmodel.

Fase 2: Verdieping

- *Verdiepende deskresearch*

Op basis van de oriëntatiefase wordt verdiepend deskresearch (en/of dataonderzoek) gedaan.

- *Interviews*

Aanvullend op de uitkomsten van de oriëntatiefase worden verdiepende interviews afgenomen met

¹ Socianova heeft veel ervaring met het uitzetten van enquêtes en past dit met enige regelmaat toe in soortgelijke opdrachten.

gemeenten. Per gemeente wordt gesproken met een beleidsambtenaar Jeugd, een manager van de Toegang en controller en/of financieel adviseur. Ook wordt gesproken met medewerkers en de directeur van de RIGG.

- *Groepsgesprekken*

Naast de individuele gesprekken houden we per gemeente een groepsgesprek met de beleidsadviseur, de Toegang en controller/financieel adviseur. Doel hiervan is het benoemen en in samenhang brengen van eventuele knel- en verbeterpunten in de aansluiting van vraag en aanbod. Door de verschillende perspectieven aan tafel op elkaar te betrekken, wordt ook het lerend vermogen gestimuleerd.

Na afloop van alle interviews/gesprekken vindt uiteraard altijd een schriftelijke terugkoppeling plaats aan de respondenten. Respondenten wordt gevraagd de verslagen van de gesprekken te verifiëren. Het geverifieerde verslag wordt onderdeel van het onderzoeksdossier.

Fase 3: Rapportage en afronding

- *Analyse onderzoeksresultaten*

Na fase 2 vindt een analyse van de opbrengsten plaats. Zowel de uitkomsten van de interviews als van de deskresearch worden getoetst aan het met de rekenkamercommissies afgestemde normenkader. Op basis van deze toetsing kan de data worden geanalyseerd en kunnen de onderzoeksvragen worden beantwoord.

- *Concept rapport*

De data analyse vertaalt zich vervolgens in de concept rapportage waarin de bevindingen van het onderzoek worden beschreven. De rapportage bevat een algemeen deel en specifiek deel per gemeente.

- *Hoor- en wederhoor*

Het conceptrapport van bevindingen wordt uiteraard besproken met opdrachtgever. Na akkoord van de opdrachtgever gaat de rapportage van bevindingen voor ambtelijk hoor- en wederhoor. De reacties die volgen uit het ambtelijk hoor- en wederhoor worden indien noodzakelijk verwerkt in de definitieve onderzoeksrapportage.

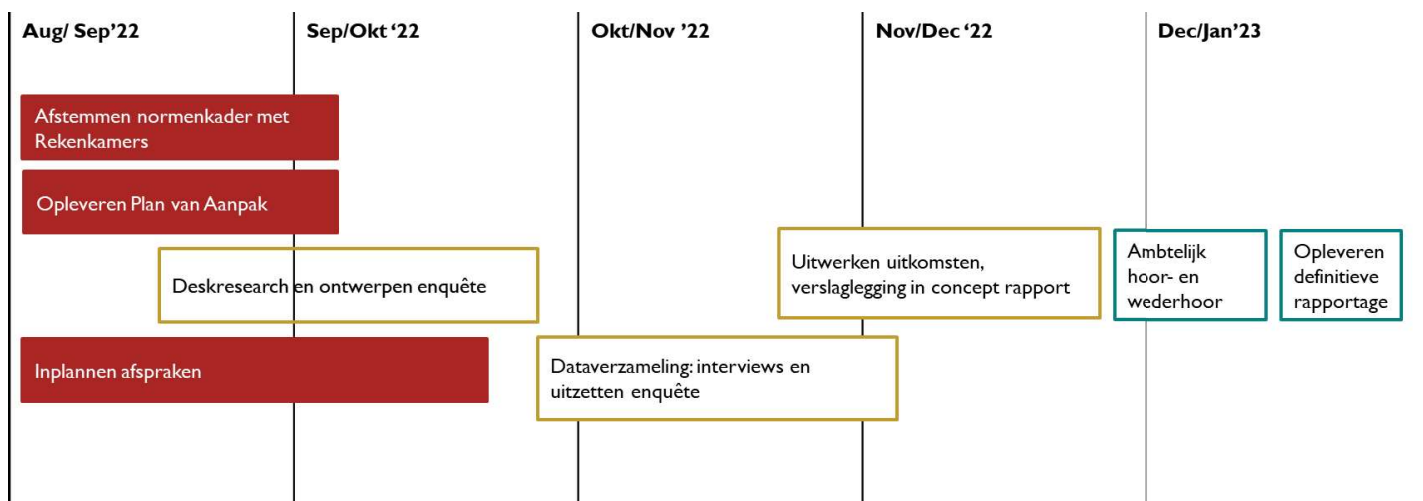
- *Definitief rapport*

Het definitieve onderzoeksrapport van bevindingen wordt opgeleverd aan opdrachtgever (conform offerteaanvraag) inclusief een aanzet voor conclusies en aanbevelingen.

Indien dit gewenst is, kunnen het rapport presenteren in de verschillende gemeenten en of aanvullend onderzoek uitvoeren. Dit is niet opgenomen in de begroting.

Planning

Hieronder is een globale planning van het onderzoek in blokken weergegeven. Graag komen we in overleg met de opdrachtgever tot een definitieve planning.

Figuur 2: Planning onderzoek in blokken

Afhankelijk van de gunning wordt gepoogd om in augustus en september van 2022 te starten met het opleveren van een Plan van Aanpak, waarvan het definitieve normenkader een onderdeel is. Daarvoor is afstemming (in de startgesprekken) over het normenkader met de Rekenkamercommissies essentieel. Vanaf augustus/ begin september wordt tevens een start gemaakt met fase 1 Oriëntatie.

Het grootste gedeelte van de dataverzameling (het uitzetten van de enquête, het houden van interviews en gesprekken) vindt idealiter plaats in oktober en november. Wanneer in november analyse, uitwerking en rapportage van het conceptrapport plaatsvindt is er eind november ruimte en tijd voor ambtelijk hoor- en wederhoor. Vervolgens kan begin december gewerkt worden aan de definitieve rapportage om vervolgens vóór januari 2023 het (definitieve) rapport te kunnen opleveren. Echter, we komen graag in overleg met de opdrachtgever tot een definitieve planning.

Aandachtspunten in uitvoering onderzoek

- Voor het onderzoek is het van belang om tijdig afstemmingsmomenten met opdrachtgever in te plannen.
- De planning start in een vakantieperiode waarbij er een afhankelijkheid is van beschikbaarheid van medewerkers.
- Het is in het kader van het onderzoek handig wanneer de rekenkamer(s) ons kunnen voorzien van contactgegevens van mogelijk belangrijke respondenten (medewerkers Toegang, wethouders, beleidsambtenaren et cetera) en belangrijke stukken voor de deskresearch.
- Bij het houden van interviews gaan we ervan uit dat dit zo efficiënt als mogelijk kan worden ingepland. Alle interviews per gemeente op één dag.